

[Udenrigsministeren.]

(Hauch) tydeligt og bestemt gav Udtryk for, at han forstod de Hensyn, der i saa Henseende maatte tages. Jeg kan derfor ogsaa godt have, om man vil, en vis Medfølelse med Rigsdagen, der, uden at alt er forelagt Offentligheden, kommer til at tage en Beslutning, som maa antages at have mere varige Konsekvenser. Hvad Rigsdagen træffer Beslutning om, er dog kun det, der foreligger for Offentligheden. Om alt det andet har jeg ved denne som ved andre Lejligheder sagt, at Regeringen med Tilfredshed tager Ansvaret for det.

Men dertil vil jeg føje, at saa lidet vidende om de Aftaler, der knytter sig hertil, som man undertiden under denne Debat faar Indtryk af, at Medlemmerne er, er de i Virkeligheden ikke. Jeg vil nu ikke tale om Ordføreren for Venstre; han er vistnok tilstrækkeligt underrettet. Men jeg tror, at ogsaa den ærede Ordfører for Det konservative Parti (Lange) har haft rig Adgang til at faa Oplysning om alt, hvad der staar i Forbindelse hermed, baade som Medlem af Erhvervsrepræsentationen og som Medlem af Udvalg i Rigsdagen. For Rigsdagens Vedkommende er det heller ikke saadan, at alt dette pludselig er kommet over Rigsdagen som noget, intet af dens Medlemmer overhovedet var forberedt paa. Under Forhandlingerne har vi Gang paa Gang drøftet disse Spørgsmaal med det udenrigspolitiske Nævn, vi har haft meget indgaaende Drøftelser med de to Tings Finansudvalg; jeg tror, at jeg sjældent har siddet saa længe i de to højtærede Finansudvalg som netop for at gennemgaa det, der her foreligger. Jeg har ogsaa ved given Lejlighed udtalt over for Ordførerne for de ærede Partier, at hvis de ønskede det, havde jeg ikke noget imod at komme til Stede i hvert af de paagældende Partier og føre en Drøftelse med dem om de Spørgsmaal, her foreligger, og give dem righoldige Oplysninger. Saa naar man ikke ser paa det rent formelle, men paa den virkelige Viden om Karakteren af hele denne Aftale, tror jeg nu ikke, man behøver at have saa store Sorger over den Uvidenhed, man formentlig bliver holdt i.

Men i hvert Tilfælde: Vilkaarene er nu saadan; det kommer vi til at finde os i, og jeg er sikker paa, at der ikke findes et eneste Medlem, som vil sige, at naar vi ikke kunde slutte Aftalerne og forelægge dem Bogstav for Bogstav til Beslutning paa Rigsdagen, skulde vi lade være med at slutte Aftaler.

Den ærede Ordfører for Venstre (Hauch)

mente, at jeg havde været forsigtig og anvendt stærkere Forbehold end paakrævet. Jeg havde, efterhaanden som den ærede Ordførers Udtalelser paa dette Punkt skred frem, næsten en Følelse af, at han opfordrede mig til at vise en større Letsindighed. Det er ikke en Opfordring, jeg havde ventet fra dette høje Ting, hvis Opgave i vort parlamentariske Liv hidtil ikke har givet sig Udtryk netop i den Retning. Jeg har imidlertid udtalt mig med en Forsigtighed, som jeg sely anser for rimelig, fordi jeg er noget bange for, at man skal faa alt for store Forestillinger om, hvad der er sikkert, og hvad der kan ske i den følgende Tid, og som Følge deraf indrette vort Erhvervsliv paa et Grundlag, som man ikke er sikker paa vil kunne holde. Overdrivelser inden for vort Erhvervsliv er farlige, og derfor mener jeg, vi har en vis Forpligtelse til ikke at love, ikke engang halvvejs at love mere, end vi er helt sikre paa at kunne gennemføre.

Det ærede Medlem anførte med Rette, at der er en ny Farve over tysk Selvforsyningspolitik paa disse Omraader, idet man i Øjeblikket mere lægger Vægt paa visse andre Varer end selve de animalske Fødemidler, men jeg tror, vi maa holde os for Øje, at dette ikke betyder, at Tysklands Selvforsyningspolitik er opgivet. Det er vel saaledes, at den i første Omgang ikke er lykkedes i det Omfang, man oprindeligt havde ønsket og maaske ogsaa haabet, men dette vil ingenlunde sige, at man ikke samler Kræfterne til nye Fremstød; deres Virkninger bliver maaske ikke saa overordentlig store i den nærmeste Tid, men derom kan vi ikke have fuld Sikkerhed. I hvert Fald er det paa visse Omraader saaledes, at der allerede paa ny er en ikke ringe Forøgelse af Produktionsmulighederne i Tyskland. Hvor hurtigt de kommer til at spille ind, kan jeg ikke sige. De Vanskeligheder, Tyskland har haft med sin Selvforsyning, har endvidere knyttet sig til to Aars, navnlig et Aars lidet tilfredsstillende Høstforhold. Jeg tror derfor ikke, man skal overdrive Forestillingen om, hvad man i Tyskland har nødig at hente hos os.

Endelig er der et andet Hensyn, vi ikke helt maa glemme, og det er, at som Verden i Øjeblikket er indrettet, er det ikke altid givet, at et stort Land køber i Udlandet, hvad dets Befolkning har Brug for, idet der ogsaa er Mulighed for saadanne Vilkaar i det paagældende Land, at Forbruget strammes i Stedet for at gaa opad, saaledes som det i det sidste Par Aar kan siges i nogen Grad at være gaaet opad i Tyskland.

Dernæst sagde det ærede Medlem, at